

BETARTATLANÍGÉRETEK EGY ÉVVEL A VÁRADIGÖRÖGKATOLIKUS PÜSPÖKI ÉPÜLET LEÉGÉSE UTÁN

Palotafelújítás önerőből

A Szent László tér emblemikus épületének a felújításáról augusztus közepén szavazott a helyi tanács

Hiába a számtalan ígélet, csak helyi költségvetési forrásokra hagyatkozhatnak az egy éve leégett nagyváradi görögkatolikus püspöki palota felújítási munkálatai során. A tetőzet után májusig a homlokzat is megújul.

» PAP MELINDA

Bár számos hivatalos intézmény, közméltóság ígért segítséget a tavaly ilyenkor leégett nagyváradi görögkatolikus püspöki palota felújításához, nem tartották be ígéretüket. Így az önkormányzat kénytelen saját forrásokra alapozni, és önerőből végezni a helyreállítást – írta Ilie Boljan polgármester a Facebook közösségi oldalon annak kapcsán, hogy vasárnap volt egy éve, hogy leégett a Nagyvárad főterét díszítő értékes épület. Az előjáró szerint nincs ok aggodalomra, önerőből is megvalósul a felújítás: az új tetőzet már készül, és májusra a homlokzatokat is újrat-

tarozzák. A belső terek helyreállítása már hosszabb időt vesz igénybe, így terveik szerint két éven belül nyílnak meg az ide tervezett kulturális központ. Emlékeztetett, a felújításra számos magánembertől is érkezett adomány, amit külön megköszönt.

A Szent László tér emblemikus épületének a felújításáról augusztus közepén szavazott a helyi tanács, mivel a tragédia után a helyi önkormányzat 20 évre haszonbérbe vette a tulajdonos görögkatolikus püspökségtől. Jelenleg zajlik a tető helyreállítása, melyet a homlokzat tatarozása követ. Itt számos díszítőelemet is helyre kell állítani, miután megsérültek a tűzvészben vagy azt követő oltási folyamatban. A műemlék épületre új nyílászárókat is felszerelnek, hogy megvédjék a belsejét az időjárás viszontagságaitól, majd a falak helyreállítása után újrafestik a homlokzatot. Ezt követően az épület díszkivilágítását is újraszzerelik, miután a tűzvészben leégett a teljes hálózat. A homlokzat felújítása az előzetes tervek szerint nyolc hónapig tart majd,

értéke áfa nélkül 2 270 202 lej.

A nagyváradi Szent László tér egyik legfőbb ékességeként ismert görögkatolikus püspöki palota tavaly augusztus 25-én égett le. A lángok este kilenc óra után csaptak fel az épület tetőszerkezetében, a hatóságok gyanúja szerint ezeket a műemlék díszkivilágításánál beállt rövidzárlat okozhatta. A tűzzel több mint száz tűzoltó próbált megbirkózni, és félórával éjfél után sikerült eloltani, annak viszont már nem tudták elejét venni, hogy a műemlékben jelentős kár keletkezzék. Teljesen kiégett az épület tetőtere, felső szintje, és összeomlott az egyik tornya is.

A barokk és rokokó stílusjegyeit ötvöző görögkatolikus püspöki palotát ifj. Rimanóczy Kálmán tervei alapján kezdték el építeni 1903-ban és 1905-re készült el. 1948-ban elkobozták, és a Népművészeti Iskolát helyezték el a falai között. Később a megyei könyvtár is itt kapott helyet. 1989 után visszakérték a jogos tulajdonosához, amely példásan restauráltatta.

Közvetítés a bank és ügyfelei között

» SIMON VIRÁG

Bankok és ügyfelek között közvetítetek annak a mediációs központnak (románul Centru de soluționare alternativă a litigiilor în domeniul bancar, rövidítve CSALB) a szakemberei, amely három éve működik Romániában. Szolgáltatásuk ingyenes, és tavaly több mint 400 panaszos ügyfélnek segítettek. Az elmúlt években a bankokkal kötött szerződések apró betűs részeiben „elrejtett” kiadások miatt, a túl nagy kamat, részlet okán, de a családi, szociális nehézségek miatt keletkezett fizetésektelenesség nyomán is segítséget kértek a lakosok a közvetítői központtól. A pénzügyi szakemberek, akik a központban mediátorként dolgoznak, több esetben nagy adósságok eltörlését is elérték. A CSALB honlapján levő beszámolókból kiderül, hogy egy Máramaros megyei, több éve bankkölcstől felvett hölgynek 44 600 eurós adósságot törölt el a bank a mediátorok segítségével nyomán, de sok

olyan eset is volt, amikor a törlesztőrészlet több ezer euróval lett kisebb a közvetítői munkának köszönhetően.

Az eljárás során az elégedetlen ügyfél felkeresi a mediációs központot telefonon vagy levélben, és röviden beszámol panaszáról. A szakértők felveszik a kapcsolatot az érintett bankkal, és mindkét fél számára megoldásokat kínálnak. Ezeket el lehet fogadni vagy el lehet utasítani, illetve lehet a nézőpontokat, elvárásokat közölni. A banki ügyfél számára ez a közvetítés, amely minden esetben három hónapon belüli megoldást javasol, teljesen ingyenes, és általa elkerülhető a többéves pereskedés. A napokban készült egy felmérés, melynek során különböző bankok ügyfelei, szám szerint 360-an válaszoltak a közvetítői központ munkájával kapcsolatos kérdésekre. Ebből kiderül, hogy a központ létéről, munkájáról a válaszadók 43 százaléka hirdetésből, közösségi oldalakról szerzett tudomást. Hét százaléknak a fogyasztó-

védelmi hivatal szakemberei ajánlották, hogy forduljon a mediátorokhoz, 29 százalékuk pedig a bankoktól kapott erre vonatkozó tájékoztatást. Többen számoltak be arról, hogy barátoktól, ismerősöktől hallottak a központ békítő tevékenységéről.

A kapcsolódunkhoz eljuttatott közleményből kiderül, hogy a banki alkalmazottak eredményesnek és gyorsnak értékelik a mediációs központ szakembereinek tevékenységét. Volt, aki a közvetítői tevékenységről azt mondta, hogy nagyon hatékony, hiszen a harmadik féltől az elégedetlen ügyfél jobban elfogadta a felajánlott megoldásokat. Szinte mindegyik esetben sikerült a bank és az elégedetlen ügyfél álláspontját közelíteni és megtalálni a mindenkori számára megfelelő megoldást. Mások azt emelték ki, hogy a mediátor központ működése sok esetben megakadályozta, hogy a bankok és ügyfelek közötti tisztázatlan kérdést peres úton oldják meg, és ez mindkét félnek előnyös és gyors volt.

KISS
JUDIT

» VEZÉRCIKK

Kétségek tanévkezdés előtt

Ha jóhiszeműek vagyunk, kíváncsian várjuk, hoz-e, és ha igen, milyen pozitív változásokat hoz a küszöbön álló tanév. Ha pedig az elmúlt időszak történéseiből kiindulva a realitás talaján állunk, korántsem lehetünk felhőtlenül optimisták. Két hét múlva megnyitják kapuikat az iskolák, és ha sejtésünk nem csal, nem változott meg a nyári szünidő alatt varázsütésre a hazai tanügyi rendszer. Bár nem az oktatás tartalmi, szellemi részéhez tartozik, de egyáltalán nem elhanyagolható, hogy vannak olyan megyék, ahol tanítézetek százainak nincs tűzvédelmi vagy közegészségügyi engedélye, mintegy kétezer iskolában az udvaron szerénykedik az illemhely, és közben a döntéshozók úgy határoztak, elvesznek egymilliárd lejt az oktatástól.

Az elmúlt tanévet Romániában Ecaterina Andronescu tárcavezető áldatlan munkálkodása jellemezte, a korábban már többször is a miniszteri bársonyszékben terpeszkedő tanügyi „vaslédi” tevékenysége úgy is összefoglalható, hogy hente-kéhetente egy-egy újabb, többnyire hajmeresztő ötlettel állt elő, és kijelentette, miként is kellene megreformálni – magyarul: feje tetejére állítani – oktatásunk egyik-másik szegmensét. Hajuknál fogva előrangotott ötleteiből kevés valósult meg, nyilatkozgatni, újabb és újabb meg-hökkentő változásokat bejelenteni azonban nagyon szeretett. Aztán szépen sutba került ő is a nyáron, mint ahogy az számos elődjével történt. Ahogyan Romániában már megszokott, botrány miatt kellett távoznia a bársonyszékből: a caracali tragédiával kapcsolatos érzéketlen, bunkó megjegyzése kiverte a biztosítékot a kormányfőnél. Ha még emlékszünk, Andronescu elődje, Valentin Popa is botrányosan távozott, tavaly szeptemberben azért volt kénytelen lemondani, mert a kisebbségi oktatást érintő diszkriminatív intézkedést hozott: tanítók helyett szaktanároknak bízta a román nyelv oktatását a kisebbségi tanítási nyelvű elemi iskolákban, anélkül, hogy erről kikérte volna a kisebbségi érdekképviseletek vagy a kisebbségi oktatásért felelős államtitkár véleményét.

És így megy ez, hozzászokhattunk régen: miniszterek jönnek, hirtelen jött ötletekkel, gyors tollvonással át akarják húzni, módosítani azt, amit elődjük úgy indítványozott, hogy az ő elődje kezdeményezését változtatta meg. Aztán levitézlenek egy-egy szokatlanul otromba ballépésük miatt, és jön a következő tárcavezető, akitől már nem tudnak túl sok jót várni az oktatási élet érintettjei. Közben pedig a tanügyi rendszer érdemben nem változik. Bár nem akarunk ünneprontók lenni iskolakezdés előtt, de gyanítjuk, hogy a 2019–2020-as tanévben sem lesz sokkal könnyebb az iskolatáska, nem lesz lényegesen gyermekközpontúbb az oktatás, nem lesz szellősebb a tanterv, nem fog igazi felkészültséget mérni az érdemjegy, nem lesznek megfelelő minőségű tankönyvek. A jelek szerint a romániai magyar oktatás kritikus, érzékeny pontjai is megmaradnak: a minap Dorin Florea, Marosvásárhely „magyarbarát” polgármestere bejelentette, kezdeményezni fogja a római katolikus gimnázium épületének újraillesztését, amely jelenleg a katolikus egyház tulajdonában van. Szóval újabb botrányok sejlének föl a hányatott sorsú iskola horizontján. A jelek szerint nem lesz könnyű ez a tanév sem. És minden bizonnyal továbbra is több száz iskolában kell az udvar végébe járniuk illemhelyre a diákoknak.

De persze azért mégiscsak legyünk derűlátóak egy kicsit. Bízunk abban, hogy ahogyan a legnehezebb időkben, a soron következő tanévben is lesznek a katedránál lelkiismeretes, hivatásukat valóban hivatásszerűen végző pedagógusok, lesznek a gyermek érdekeit a szem előtt tartó iskolák, amelyek szellemisége, igyekezete talán valamennyire képes lesz megvédeni a diákot a hazai oktatás nagy gépezetének kártékony mocnásaitól.